



**2021/2146(DEC)**

17.2.2022

# **LAUSUNTO**

kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnalta

talousarvion valvontavaliokunnalle

vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan raja- ja merivartioviraston  
talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2020  
(2021/2146(DEC))

Valmistelija: Ramona Strugariu

PA\_NonLeg

## EHDOTUKSET

Kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta pyytää asiasta vastaavaa talousarvion valvontavalioikuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

1. panee tyytyväisenä merkille, että tilintarkastustuomioistuin on ilmoittanut, että Euroopan raja- ja merivartiostalon, jäljempänä 'virasto', varainhoitovuodelta 2020 annetun tilinpäätöksen perustana olevat toimet olivat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja sääntöjenmukaiset; panee merkille, että viraston talousarvio kasvoi 446 miljoonasta eurosta 495 miljoonaan euroon (+11 prosenttia); panee merkille, että vuonna 2020 viraston henkilöstömäärä kasvoi 749:stä 1 234:ään (+64,8 prosenttia); palauttaa mieliin, että viraston talousarvio kasvoi 118 miljoonasta eurosta vuonna 2011 460 miljoonaan euroon vuonna 2020 ja että vuosina 2021–2027 sen vuotuinen talousarvio on keskimäärin 900 miljoonaa euroa;
2. panee merkille, että lisätalousarviolla nro 1/2020 unionin rahoitusta virastolle lisättiin 10 miljoonalla eurolla; pitää valitettavana, että tämä määrä ei näkynyt viraston talousarviokirjanpidossa; on samaa mieltä tilintarkastustuomioistuimen kanssa siitä, että tämä heikentää avoimuutta, koska sen vuoksi on vaikeampaa nähdä, kuinka paljon unionin rahoitusta virastolle myönnettiin vuonna 2020 ja miten määrä muuttui ajan mittaan; korostaa, että avoimuuden varmistamista olisi pidettävä ensisijaisena;
3. panee merkille tilintarkastustuomioistuimen huomautuksen, että yhdessä tapauksessa kansallinen viranomaisellinen toteutti kaksi ennalta ilmoittamatonta palautusoperaatiota, joiden kokonaiskustannukset olivat 355 000 euroa, mikä johti virastossa äkilliseen budjettivajeeseen; toteaa, että tämän seurauksena viraston oli tehtävä jälkikäteen talousarviositoumus, mikä oli vastoin viraston varainhoitoasetusta;
4. panee merkille toimet, jotka virasto on käynnistänyt tilintarkastustuomioistuimen huomautusten johdosta; panee merkille, että virasto on laatinut toimintasuunnitelman tilintarkastustuomioistuimen havaitsemien puutteiden korjaamiseksi; kehottaa virastoa jatkamaan korjaavien toimien toteuttamista, mukaan lukien erityistä luotettavuutta edellyttäviä tehtäviä koskevien toimintaperiaatteiden hyväksyminen ja täytäntöönpano viraston omien sisäisen valvonnan standardien mukaisesti, toiminnan jatkuvuutta koskevan suunnitelman laatiminen ja sen hallintoneuvoston hyväksynnän saaminen, sisäisen turvallisuuden rahaston päällekkäisen rahoituksen riskin torjumisen ja määrärahasiirtojen suureen määrään puuttuminen; kehottaa virastoa kuitenkin tehostamaan toimiaan henkilöstötaulukossa vaaditun toimien täyttöasteen saavuttamiseksi; suhtautuu myönteisesti viraston toteuttamiin korjaaviin toimiin, joilla puututaan yhteistyökumppanimaille ilman tarvittavia tositteita maksettaviin korvauksiin; kehottaa virastoa ilmoittamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle kyseisissä asioissa saavutetusta edistyksestä;
5. panee merkille, että virasto on hyväksynyt uuden prosessin avoimuuden ja yhtäläisten mahdollisuuksien lisäämiseksi tehostamalla alan vuoropuheluita perustamalla ja ottamalla käyttöön viraston avoimuusrekisterin, mikä vastaa parlamentin 21. lokakuuta 2021 antamassa päätöslauselmassa antamaan suositukseen, joka sisältää huomautukset, jotka ovat erottamaton osa päätöstä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan raja- ja

merivartiioviraston talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2019; kehottaa virastoa noudattamaan mahdollisimman korkeita avoimuusvaatimuksia ja päivittämään avoimuusrekisteriä säännöllisesti;

6. panee merkille tilintarkastustuomioistuimen huomautuksen, jonka mukaan virasto pyysi 1. syyskuuta 2020 komissiolta lupaa muuttaa 100 AST-virkaa korkeammiksi viroiksi (AD7 tai korkeampi); pitää valitettavana, että virasto lähetti komission vastausta odottaessaan 9. syyskuuta 2020 korkeamman tason ehdokkaille 47 työtarjousta, jotka oli myöhemmin peruttava, koska virastolla ei ollut oikeudellista toimivaltaa kyseiseen toimintaan, mikä aiheutti tarpeettoman riskin, että viraston maine kärsii ja seuraa riita-asioita; kehottaa virastoa varmistamaan laillisuusperiaatteen kaikessa toiminnassaan; muistuttaa kuitenkin, että virkojen osoittaminen asianmukaiseen palkkaluokkaan on olennaisen tärkeää viraston optimaalisen toiminnan kannalta; kehottaa virastoa ja komissiota parantamaan keskinäistä viestintää ottaen huomioon viraston operatiivisen luonteen ja varmistaen, että tulevat virat avataan asianmukaisissa palkkaluokissa, jotka vastaavat virkojen vaatimuksia;
7. panee merkille vuodelta 2020 raportoidun sukupuolijakauman ylemmän johdon tasolla, missä oli 15 miestä (75 prosenttia) ja viisi naista (25 prosenttia), sekä hallintoneuvoston tasolla, missä oli 50 miestä (83,3 prosenttia) ja kymmenen naista (16,7 prosenttia); panee merkille, että henkilöstöön kuuluu yhteensä 870 miestä (70,5 prosenttia) ja 364 naista (29,5 prosenttia); korostaa, että vastuu viraston hallintoneuvoston jäsenten nimittämisestä on kansallisilla viranomaisilla; kehottaa sen vuoksi virastoa muistuttamaan jäsenvaltioita ennakoivasti sukupuolten tasapuolisen edustuksen merkityksestä ja kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan sukupuolten tasapuolisen edustuksen nimittäessään jäseniä viraston hallintoneuvostoon; kehottaa käsittelemään tätä epätasapainoa ja korjaamaan sen mahdollisimman nopeasti;
8. muistuttaa, että Euroopan petostentorjuntavirasto on käynnistänyt virastoa koskevan tutkinnan väitteistä, jotka koskevat häirintää, väärinkäytöksiä ja maahanmuuttajien käännetyksiä; toteaa, että viraston vastauksen mukaan se on täysin sitoutunut perusoikeusasioihin ja tekee tiivistä yhteistyötä Euroopan petostentorjuntaviraston kanssa; korostaa, että tutkinnan tulokset eivät olleet vielä käytettävissä helmikuun 2022 alkuun mennessä; muistuttaa, että oikeusasiamies on tehnyt kaksi oma-aloitteista tutkintaa viraston valitusmekanismin tehokkuudesta ja avoimuudesta ja perusoikeusvastaavan roolista ja riippumattomuudesta ja siitä, miten virasto on noudattanut perusoikeuksia koskevia velvoitteitaan, sekä sen kyvystä varmistaa vastuuvollisuus; muistuttaa, että oikeusasiamiehen ensimmäisen tutkinnan jälkeen virastolle esitettiin yhdeksän parannusehdotusta, muun muassa ehdotukset siitä, miten parannetaan mahdollisten perusoikeusloukkausten uhrien tietoisuutta oikeussuojakeinoista ja helpotetaan tapauksista ilmoittamista; panee merkille, että oikeusasiamiehen toisen tutkinnan, joka saatiin päätökseen 17. tammikuuta 2022, jälkeen virastolle esitettiin uusia ehdotuksia sen vastuuvollisuuden parantamiseksi<sup>1</sup>; panee merkille tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksessaan 08/2021 ”Frontexin tuki ulkorajojen valvontaan ei ole vielä riittävän vaikuttavaa” esittämät havainnot; palauttaa mieliin parlamentin Frontexin valvontatyöryhmän suositukset, jotka esitettiin

---

<sup>1</sup> Euroopan oikeusasiamies, 17. tammikuuta 2022 annettu päätös asiassa OI/4/2021/MHZ, joka koskee sitä, miten Euroopan raja- ja merivartiiovirasto (Frontex) noudattaa perusoikeuksia koskevia velvoitteitaan ja varmistaa vastuullisuuden laajennettujen vastuualueidensa osalta.

sen laatimassa raportissa Frontexin toimintaan liittyviä väitetyjä perusoikeusloukkauksia koskevasta selvitystutkimuksesta (”Report on the fact-finding investigation on Frontex concerning alleged fundamental rights violations”), sekä viraston hallintoneuvoston 13 sisäisen tutkinnan päätelmät; panee merkille viraston kertomuksen 6. lokakuuta 2021 pidetyn hallintoneuvoston ylimääräisen kokouksen päätelmien täytäntöönpanosta, jossa otetaan huomioon edellä mainituista kertomuksista ja tarkastuksista saadut 71 suositusta, jotka virasto myöhemmin muunsi 115 toimeksi; kehottaa virastoa toteuttamaan kaikki tarvittavat toimenpiteet kaikkien jäljellä olevien suositusten täytäntöönpanemiseksi ja tiedottamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle saavutetusta edistyksestä; korostaa tässä yhteydessä tarvetta selvittää täysin perusoikeuksien väitetyt loukkaukset ulkorajoilla;

9. toteaa, että työryhmä ei löytänyt vakuuttavaa näyttöä Frontexin suorittamista suorien käännöstyö- ja/tai joukkokarkotusten toteuttamisesta niissä vakavissa tapauksissa, joita se saattoi tutkia, mutta totesi viraston löytäneen näyttöä perusoikeusloukkauksia koskevien väitteiden tueksi jäsenvaltioissa, joiden kanssa sillä oli yhteinen operaatio, mutta se ei puuttunut näihin loukkauksiin nopeasti, valppaasti ja tehokkaasti eikä toteuttanut jatkotoimia; panee merkille, että raportin mukaan virasto ei reagoinut asianmukaisesti sisäisiin havaintoihin, jotka koskivat tiettyjä todennäköisiä perusoikeusloukkaustapauksia jäsenvaltioissa, ja jätti yleisesti ottaen huomiotta useiden luotettavien toimijoiden ilmoitukset; panee merkille, että työryhmä löysi puutteita perusoikeustilannetta ja sen kehitystä koskevasta Frontexin seuranta-, raportointi- ja arviointimekanismista ja antaa konkreettisia parannussuosituksia, mutta havaitsi myös jäsenvaltioiden kanssa tehtävän yhteistyön puitteissa puutteita, jotka voivat haitata Frontexin perusoikeusvelvoitteiden noudattamista; panee merkille, että työryhmä on huolissaan siitä, että pääjohtaja ei tee yhteistyötä eurooppalaisesta raja- ja merivartiostosta annetun asetuksen joidenkin säännösten ja erityisesti perusoikeuksia koskevien säännösten noudattamisen varmistamiseksi; toteaa, että työryhmä katsoo, että hallintoneuvoston olisi pitänyt toimia ennakoivammin vakavien perusoikeusloukkausten tunnistamisessa ja toteuttaessa toimia, joilla varmistetaan, että Frontex noudattaa asetuksessa säädettyjä perusoikeuksia koskevia kielteisiä ja myönteisiä velvoitteitaan; toteaa, että työryhmä piti myönteisinä uusia sisäisiä menettelyjä ja sääntöjä, jotka virasto laati raportin julkistamista edeltävinä kuukausina noudattaakseen asetusta, mutta kehotti pääjohtajaa ja hallintoneuvostoa parantamaan edelleen perusoikeuksien kunnioittamista virastossa tarkastelemalla uudelleen sen sisäisiä rakenteita ja viestintää sekä yhteistyötä vastaanottavien jäsenvaltioiden kanssa; panee merkille, että työryhmä korostaa jäsenvaltioiden ja komission vastuuta myös hallintoneuvoston ulkopuolisessa toiminnassa;
10. panee merkille, ettei tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksessa 08/2021 ”Frontexin tuki ulkorajojen valvontaan ei ole vielä riittävän vaikuttavaa” esitettyä analyysiä perusoikeuksien kunnioittamisesta virastossa; kehottaa tilintarkastustuomioistuinta tekemään tulevien kertomusten yhteydessä erityistarkastuksen viraston toimista, jotka koskevat perusoikeuksien kunnioittamista ja suojelua; kehottaa virastoa panemaan pikaisesti täytäntöön tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen suosituksen 5 noudattaen siinä esitettyä aikataulua; on edelleen huolissaan siitä, että osa tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksessa 08/2021 havaituista puutteista on edelleen olemassa;

11. panee merkille viraston toimet, jotka liittyvät parlamentin suosituksiin, jotka annettiin 29. huhtikuuta 2021 ja 21. lokakuuta 2021 annetuissa Euroopan parlamentin päätöslauselmissa, jotka sisältävät huomautukset, jotka ovat erottamaton osa päätöstä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan raja- ja merivartioviraston talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2019; muistuttaa budjettivarausten vapauttamiselle annetuista ehdoista, jotka esitetään 21. lokakuuta 2021 annetussa parlamentin päätöslauselmassa; muistuttaa, että tätä varausta ei tehty viraston vuoden 2022 talousarviossa; pyytää kuitenkin virastoa tiedottamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle edistymisestä mietinnössä esitettyjen kuuden ehdon täyttämässä: 1) siinä, että palvelukseen otettiin perusoikeusvastaava, joka aloitti tehtävässään 1. kesäkuuta 2021, ja virastoon nimitettiin ensimmäiset 20 perusoikeusvalvojaa; pitää valitettavana, että kyseisistä henkilöistä 15 nimitettiin AST-ura-alueelle; muistuttaa, että asetuksessa (EU) 2019/1896<sup>2</sup> säädetään, että viraston palvelukseen on otettava vähintään 40 perusoikeusvalvojaa 5. joulukuuta 2020 mennessä; pitää valitettavana, että virasto ei vielä ole pystynyt täyttämään kyseistä vaatimusta; kehottaa virastoa ottamaan pikaisesti palvelukseensa puuttuvat 20 perusoikeusvalvojaa ja nimittämään heidät AD-virkoihin; pitää erittäin valitettavana perusoikeusvalvojien palvelukseen ottamisen viivästymistä ja muistuttaa, että tämä aiheuttaa vakavan riskin viraston toiminnalle ja maineelle; pitää valitettavana, että perusoikeusvastaavalla ei edelleenkään ole riittäviä henkilöresursseja voidakseen hoitaa sille uskotut tehtävät asianmukaisesti; kehottaa virastoa antamaan perusoikeusvastaavalleen riittävästi resursseja ja henkilöstöä erityisesti viraston strategian kehittämiseksi edelleen ja sen täytäntöönpanemiseksi, jotta voidaan valvoa perusoikeuksia ja varmistaa niiden suojeleminen; pitää myönteisenä viraston ja Euroopan unionin perusoikeusviraston välistä yhteistyötä, jonka tavoitteena on saattaa päätökseen puuttuvien perusoikeusvalvojien palvelukseenotto, 2) kolmen varapäjohtajan nimittäminen vuonna 2021, 3) vakavista vaaratilanteista ilmoittamista koskevan toimintaohjeen päivittäminen toukokuussa 2021, 4) yksityiskohtaisen menettelyn hyväksyminen viraston hallintoneuvostossa asetuksen (EU) 2019/1896 46 artiklan täytäntöönpanemiseksi, 5) täysin toimivan perusoikeuksien seurantajärjestelmän perustaminen asetuksen (EU) 2019/1896 110 artiklan mukaisesti ja 6) tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen nro 08/2021 suosituksen 5 täytäntöönpaneminen vuoden 2021 loppuun mennessä;
12. muistuttaa, että virastolla on valtuudet valvoa rajoja varmistaen samalla, että rajatarkastukset toteutetaan unionissa sovellettavien perusoikeuksien mukaisesti, mukaan lukien pakolaisten oikeusasemaa koskevassa yleissopimuksessa, asetuksessa (EU) 2016/399<sup>3</sup> ja asetuksessa (EU) 2019/1896 vahvistetut oikeudet; pitää tässä yhteydessä erittäin valitettavana, että virasto jatkaa palautuksia Unkarista; pitää valitettavana, ettei virasto ole vielä ottanut käyttöön yksityiskohtaista menettelyä asetuksen (EU) 2019/1896 46 artiklan täytäntöönpanemiseksi; panee lisäksi merkille viraston oman perusoikeusvastaavan arvion, jonka mukaan viraston rooli jäsenvaltioiden tukemisessa veti sen jonkin verran mukaan näiden toimintaan; kehottaa virastoa hyväksymään välittömästi tällaisen menettelyn; kehottaa komissiota tukemaan

<sup>2</sup> Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/1896, annettu 13. marraskuuta 2019, eurooppalaisesta raja- ja merivartiostosta sekä asetusten (EU) N:o 1052/2013 ja (EU) 2016/1624 kumoamisesta (EUVL L 295, 14.11.2019, s. 1).

<sup>3</sup> Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/399, annettu 9. maaliskuuta 2016, henkilöiden liikkumista rajojen yli koskevasta unionin säännöstöstä (Schengenin rajasäännöstö) (EUVL L 77, 23.3.2016, s. 1).

virastoa tässä asiassa; kehottaa virastoa keskeyttämään toimensa, joilla tuetaan palauttamiseen liittyviä operaatioita Unkarissa, niin pitkäksi aikaa kuin Unkarin viranomaisten tekemät palauttamispäätökset ovat ristiriidassa direktiivin 2008/115/EY<sup>4</sup> ja Euroopan unionin perusoikeuskirjan kanssa, kuten Euroopan unionin tuomioistuin on todennut;

13. muistuttaa, että viraston lisääntyneen toimivallan ja suuremman talousarvion lisäksi on vastaavasti lisättävä vastuuvollisuutta ja avoimuutta; korostaa, että vastuuvapauden myöntäminen viraston talousarvion toteuttamisesta edellyttää tällaista vastuuvollisuutta ja avoimuutta ja erityisesti viraston sitoutumista unionin oikeuden noudattamiseen.

---

<sup>4</sup> Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/115/EY, annettu 16. joulukuuta 2008, jäsenvaltioissa sovellettavista yhteisistä vaatimuksista ja menettelyistä laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten palauttamiseksi (EUVL L 348, 24.12.2008, s. 98).

**TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ  
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

<b>Hyväksytty (pvä)</b>	15.2.2022
<b>Lopullisen äänestyksen tulos</b>	+: 51 -: 16 0: 2
<b>Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet</b>	Magdalena Adamowicz, Abir Al-Sahlani, Konstantinos Arvanitis, Malik Azmani, Katarina Barley, Pietro Bartolo, Nicolas Bay, Vladimír Bilčík, Vasile Blaga, Ioan-Rareş Bogdan, Patrick Breyer, Saskia Bricmont, Joachim Stanisław Brudziński, Jorge Buxadé Villalba, Damien Carême, Caterina Chinnici, Clare Daly, Marcel de Graaff, Anna Júlia Donáth, Lena Düpont, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Cornelia Ernst, Laura Ferrara, Nicolaus Fest, Jean-Paul Garraud, Maria Grapini, Sylvie Guillaume, Andrzej Halicki, Evin Incir, Sophia in 't Veld, Patryk Jaki, Marina Kaljurand, Assita Kanko, Fabienne Keller, Peter Kofod, Łukasz Kohut, Moritz Körner, Alice Kuhnke, Jeroen Lenaers, Juan Fernando López Aguilar, Lukas Mandl, Nuno Melo, Nadine Morano, Javier Moreno Sánchez, Maite Pagazaurtundúa, Emil Radev, Paulo Rangel, Karlo Ressler, Diana Riba i Giner, Ralf Seekatz, Birgit Sippel, Sara Skyttedal, Vincenzo Sofo, Martin Sonneborn, Tineke Strik, Ramona Strugariu, Annalisa Tardino, Tomas Tobé, Yana Toom, Milan Uhrík, Tom Vandendriessche, Bettina Vollath, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Jadwiga Wiśniewska, Elena Yoncheva, Javier Zarzalejos
<b>Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet</b>	Malin Björk, Tanja Fajon, Daniel Freund



**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ  
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

51	+
PPE	Magdalena Adamowicz, Vladimír Bilčík, Vasile Blaga, Ioan-Rareş Bogdan, Lena Düpont, Andrzej Halicki, Jeroen Lenaers, Lukas Mandl, Nuno Melo, Emil Radev, Paulo Rangel, Karlo Ressler, Ralf Seekatz, Sara Skyttedal, Tomas Tobé, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Javier Zarzalejos
S&D	Katarina Barley, Pietro Bartolo, Caterina Chinnici, Tanja Fajon, Maria Grapini, Evin Incir, Marina Kaljurand, Łukasz Kohut, Juan Fernando López Aguilar, Javier Moreno Sánchez, Birgit Sippel, Bettina Vollath, Elena Yoncheva
Renew	Malik Azmani, Anna Júlia Donáth, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Sophia in 't Veld, Fabienne Keller, Moritz Körner, Maite Pagazaurtundúa, Ramona Strugariu, Yana Toom
ID	Nicolas Bay, Nicolaus Fest, Jean-Paul Garraud, Peter Kofod, Annalisa Tardino, Tom Vandendriessche
ECR	Joachim Stanisław Brudziński, Patryk Jaki, Assita Kanko, Vincenzo Sofo, Jadwiga Wiśniewska
NI	Laura Ferrara

16	-
PPE	Nadine Morano
ID	Marcel de Graaff
Verts/ALE	Patrick Breyer, Saskia Briemont, Damien Carême, Daniel Freund, Alice Kuhnke, Diana Riba i Giner, Tineke Strik
ECR	Jorge Buxadé Villalba
The Left	Konstantinos Arvanitis, Malin Björk, Clare Daly, Cornelia Ernst
NI	Martin Sonneborn, Milan Uhrík

2	0
S&D	Sylvie Guillaume
Renew	Abir Al-Sahlani

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää